

DØNNESFJORD VINDPARK AS
Postboks 726
9487 HARSTAD

Vår dato: 24.04.2019
Vår ref.: 200703769-140
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Mathilde Berg
22959221/mbe@nve.no

Dønnesfjord Vindpark AS. Vedtak om samtykke til ekspropriasjon for nødvendig baneanlegg for Dønnesfjord vindkraftverk i Hasvik kommune, Finnmark fylke.

NVE gir Dønnesfjord Vindpark AS tillatelse til å ekspropriere nødvendig grunn og rettigheter for etablering av nødvendig baneanlegg for Dønnesfjord vindkraftverk i Hasvik kommune.

NVE avslår søknad om forhåndstiltredelse. Etter NVEs vurdering foreligger det ikke særlige grunner i denne saken til å gi tillatelse til forhåndstiltredelse før skjønn er begjært.

Det forutsettes at konsesjonær underretter grunneierne/rettighetshaverne om ekspropriasjonstillatelsen, jf. forvaltningslovens kap. V. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger bl.a. om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Søknad om ekspropriasjonstillatelse

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknad av 20.11.2018 fra Dønnesfjord Vindpark AS om ekspropriasjonstillatelse etter oereigningsloven til bruk av nødvendig infrastruktur, herunder kaianlegg og veier til transport av vindturbiner med tilhørende utstyr i forbindelse med installasjon og drift av Dønnesfjord vindkraftverk. Eiendommen det søkes om ekspropriasjon og av bruksrett til nødvendig infrastruktur til, ligger på Sørøya i Hasvik kommune, gnr./bnr. 7/7.

Bakgrunn for søknad

NVE meddelte den 23.5.2012 anleggskonsesjon til Dønnesfjord Vindkraft AS for å bygge og drive Dønnesfjord vindkraftverk i Hasvik kommune, Finnmark fylke. Olje- og energidepartementet (OED) meddelte endelig konsesjon for Dønnesfjord vindkraftverk i vedtak av 19.11.2013. Den 5.6.2018 ga NVE Dønnesfjord Vindpark AS tillatelse til å øke vindkraftverkets installerte effekt fra 10 MW til 14,1 MW.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Tiltakshaver søkte ikke, parallelt med konsesjonssøknaden av 19.3.2007, om ekspropriasjonstillatelse for vindkraftverket med tilhørende infrastruktur fordi det var inngått avtale med grunneier i området, Finnmarkseiendommen (FeFo). Området hvor det er planlagt kai/molo, Elvestrand, gnr./bnr. 7/7 i Hasvik kommune, er imidlertid ikke en del av FeFos eiendom. Eiendommen ved Elvestrand er delt opp i flere parseller, og deler av eiendommen er festet bort. Det er oppgitt i søknaden at de seks hjemmelshaverne til eiendommen og Dønnesfjord Vindpark AS har forhandlet om inngåelse av avtale om bruksrett til kaianlegg og veier, uten at partene er kommet til enighet. Dønnesfjord Vindpark AS finner det derfor nødvendig å søke om ekspropriasjonstillatelse for dette området.

Dønnesfjord Vindpark AS skriver at formålet om søknad om ekspropriasjon er å sikre tilgang til, og bruk av nødvendig infrastruktur i forbindelse med ilandføring og transport av vindturbiner med tilhørende utstyr, herunder tårn, turbiner og vinger/blader under installasjons- og driftsfasen av vindkraftverket. Vindturbinene med tilhørende utstyr vil fraktes med skip og lektere, og ilandføres ved bruk av kaianlegg. Nærmere planer for transport er beskrevet i godkjent detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan av 7.9.2018.

Dønnesfjord Vindpark AS opplyser om at det vil være nødvendig å oppgradere eksisterende kaianlegg ved Elvestrand slik at det kan støtte den prosjekterte transportløsningen med bruk av lekter. Veitraseen fra kaianlegget har, ifølge Dønnesfjord Vindpark AS, kun behov for mindre oppgraderinger.

Alternativ ilandføringsmulighet vil innebære bruk av kaianlegg på eiendom med gnr.12 bnr. 29. Alternativet krever at det opparbeides og anlegges ny veitrasé fra kaianlegget, da eksisterende veitrasé ikke er egnet til å frakte vindturbiner med tilhørende utstyr. Dønnesfjord Vindpark AS vurderer det slik at det ikke er ønskelig å anlegge en ny veitrasé, både av hensyn til kostnads- og nyttevurderinger, men også av hensyn til ønsket om å unngå eller redusere naturinngrep i et omfang som ny veitrasé med bruløsning vil medføre.

NVE har i dag gitt konsesjon til nødvendig kaianlegg ved Elvestrand, se «Vedtak om konsesjon til nødvendig kaianlegg for Dønnesfjord vindkraft».

Søknad om forhåndstiltredelse

Dønnesfjord Vindpark AS opplyser om at de har begynt grunnarbeider, og prosjekterer for installasjon av vindturbiner med tilhørende utstyr i juli 2019. I påvente av endelig ekspropriasjonsvedtak og av hensyn til prosjektets fremdrift, søkes det om forhåndstiltredelse som innebærer at grunn og adkomstrettigheter kan tas i bruk før skjønn er avholdt.

NVEs behandling av søknad

Søknad om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse ble sendt på høring til berørte myndigheter, grunneiere og rettighetshavere den 3.1.2019, med høringsfrist den 15.2.2019. Hjemmelshaver Sverre Mienna, representert ved advokat Beldo, fikk utsatt høringsfrist til 13.3.2019.

Søknaden ble hørt parallelt med søknad om konsesjon til nødvendig kaianlegg.

Innkommne merknader

NVE har mottatt til sammen åtte høringsuttalelser til søknadene om hhv. nødvendig kaianlegg og ekspropriasjon og forhåndstiltredelse. Uttalelser som ikke er relevant med hensyn til søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, er ikke gjengitt i dette dokumentet. For sammenfatning av ytterligere uttalelser, viser vi til «Vedtak om konsesjon til nødvendig kaianlegg for Dønnesfjord vindkraftverk».

Reinbeitedistrikt 19 – Sørøy/Sallan, skriver i brev av 16.3.2019 at det nye styret i reinbeitedistriktet må få innsyn i avtalen før de kan ta stilling til saken.

Hasvik kommune skriver i brev av 24.1.2019 at de er enig med søker i at alternativ fraktrute for vindturbinene og utstyr vil medføre uønskede og unødvendige terrenginngrep, og uforholdsmessige kostnader for utbygger. På bakgrunn av dette, stiller Hasvik kommune seg positiv til søknad om nødvendig bianlegg, og søknad om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse, innvilges.

Finnmarkseiendommen (FeFo) skriver i brev av 7.2.2019 at den aktuelle eiendommen, «Elvestrand» i Hasvik kommune gnr./bnr. 7/7, er delt opp i flere parseller, og at deler av eiendommen er festet bort.

Det er ingen FeFo-eiendom som er berørt av tiltaket. FeFo opplyser om at de er hjemmelshaver der den etablerte veien går fra gnr./bnr. 7/7 til konsesjonsområdet, og at det er inngått avtale for bruken av denne grunnen. FeFo kan ikke se at et eventuelt vedtak om ekspropriasjon vil berøre de interesser som FeFo skal ivareta etter Finnmarksloven eller FeFo som grunneier.

Advokat Anne Beldo, ved advokatfirmaet Hegg & Co AS, representerer grunneier Sverre Mienna. Beldo anfører i brev av 13.3.2019 at vilkårene for ekspropriasjon ikke foreligger. Mienna anfører at konsesjonær ikke tilstrekkelig begrunnet at inngrepet er tvillaust mer til gagn enn skade, jf. oreigningslova § 2 annet ledd. Mienna fremholder at ekspropriasjon kan unngås fordi konsesjonær kan løse adkomst på andre måter, og viser til at bruksrett frem til år 2045 i alle tilfeller er uforholdsmessig.

Advokat Beldo viser til ekspropriasjonssøknaden av 20.11.2018, hvor det beskrives en alternativ ilandføringsmulighet for vindturbinene. Beldo anfører at selv om alternativet er mer kostbart for konsesjonær, taler dette for at det vil være uforholdsmessig å gi ekspropriasjonstillatelse all den tid det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon/kostnadsoversikt over hva kostnaden for den alternative løsningen vil være.

Videre viser advokat Beldo til at det i søknaden fra konsesjonær ikke i tilstrekkelig grad er gjort rede for de konsekvenser en tillatelse til bianlegg og ekspropriasjon vil få for den aktuelle eiendommen, både med hensyn til permanente tiltak og varighet.

Videre anfører advokat Beldo at konsesjonærs opprinnelige planer for Dønnesfjord vindkraftverk var større enn det som er skissert for NVE, og at den totale belastningen på eiendommen vil bli større på sikt. Det vises derfor til at dette er et forhold NVE må hensynta i en avveining mellom alternative ilandføringsmuligheter.

Advokat Beldo opplyser om at Mienna har framsatt ønske om minnelig løsning, og anmodet motparten om skriftlig tilbud, uten at dette er mottatt.

Avslutningsvis anfører advokat Beldo at vilkårene for forhåndstiltredelse ikke er tilstede, fordi det ikke er begjært skjønn, og fordi det ikke foreligger urimelig tidhefte å vente til skjønnskravet er fremsatt, jf. oreigningslova § 25 første ledd.

Tiltakshavers kommentarer til innkomne merknader

Advokat Eivind Aarnes Nilsen, på vegne av Dønnesfjord Vindpark AS, kommenterer i brev av 15.3.2019 brev fra advokat Anne Beldo, av 13.3.2019.

Advokat Nilsen viser til at advokat Beldo anfører at vilkåret for ekspropriasjon ikke foreligger fordi det ikke er tilstrekkelig begrunnet at inngrepet er tvillaust mer til gagn enn skade, jf. oreigningslova § 2.

Advokat Nilsen viser til at det i forbindelse med utbyggingen av Dønnesfjord vindkraftverk vil være behov for ilandføringsmulighet og adkomst til planområdet der vindkraftverket skal etableres. I

vurderingen av alternative ilandføringsmuligheter har konsesjonær hatt fokus på å identifisere den løsningen som vil gi minst mulig negative virkninger for hjemmelshaver til den relevante eiendommen, og som samtidig vil være den mest kostnadseffektive løsningen for konsesjonær. Advokat Nilsen skriver at i vurderingen av alternativer, er den omsøkte løsningen identifisert som den løsningen som gir minst virkninger for berørte hjemmelshavere, ved at alternativet er det minst omfattende med hensyn til nødvendige oppgraderinger og investeringer i ny infrastruktur.

Advokat Nilsen viser til at en alternativ ilandføringsmulighet ved gnr.12 bnr. 29 vil kreve at det etableres en ny veitrasé og etablering av en ny bro over elveleiet. Advokat Nilsen mener at denne løsningen vil påføre konsesjonær uforholdsmessige store kostnader til investeringer i infrastruktur, og at den berørte naboeiendommen vil oppleve et mer omfattende inngrep enn for den omsøkte alternativet ved Elvestrand. Advokat Nilsen skriver at konsesjonær har vurdert hvilke negative virkninger løsningen ved Elvestrand vil ha for hjemmelshaver, og at det er forsøkt å identifisere hvilke økonomiske konsekvenser eller tap tiltaket vil ha for hjemmelshaver. Konsesjonær skal ha etterspurt dokumentasjon på økonomiske tap for hjemmelshaver, men dette skal, ifølge advokat Nilsen, ikke være fremlagt.

Det vises til at konsesjonær har tilbudt hjemmelshaver en todelt kompensasjonsløsning, hvor en del er et kontantvederlag på NOK 150 000, og den andre delen gjelder selve oppgraderingen av eksisterende kaianlegg, hvor investeringen tilfaller hjemmelshaver. Advokat Nilsen viser til at størrelsen på vederlaget er satt ut i fra en helhetsvurdering av hva som oppfattes som et rimelig vederlag, samtidig som det ikke har latt seg dokumentere at hjemmelshaver vil oppleve økonomisk tap eller særlig ulempe ved at det omsøkte tiltaket gjennomføres. Det vises til at hjemmelshaver to ganger har fremsatt sitt tilbud, på hhv. NOK 900 000 og NOK 500 000, men at konsesjonær mener at beløpet er uforholdsmessig høyt, og ikke dokumentert. Advokat Nilsen mener at det ansvaret for å fremskaffe dokumentasjon for et høyere kontantvederlag må tillegges hjemmelshaver.

Det vises videre til at det i brevet fra advokat Beldo «spekulerer» i en eventuell utvidelse av Dønnesfjord vindkraftverk. Advokat Nilsen understreker at Dønnesfjord vindkraftverk er gitt anleggskonsesjon til en utbygging med en installert effekt på 14,1 MW, og at det ikke foreligger noen søknad om ytterligere utvidelse.

Avslutningsvis vises det til at det i brevet fra advokat Beldo anføres at det ikke foreligger urimelig tidhefte for konsesjonær. Advokat Nilsen gjør oppmerksom på at utbygging i Finnmark og andre områder med ekstremvind, bidrar til at det tilgjengelige tidsrommet for gjennomføring av en installasjon er mye kortere, sammenlignet med andre områder i Norge. Videre vises det til at konsesjonær skal ta hensyn til reindriftsnæringen og kalvingsperioden under anleggsfasen, og at dette også bidrar til at installasjonsperioden reduseres. Konsesjonær har behov for å starte opp installasjonsarbeidene 1.juni 2019, og snarlig tilgang til kaianlegget, med påfølgende oppgraderingsarbeider, er en absolutt forutsetning for at turbiner og annet utstyr kan mottas og installeres iht. tidsplan.

Reinbeitedistrikt 19 Sørøy/Sallan, skriver i brev av 16.3.2019 at det nye styret i reinbeitedistriktet må få innsyn i avtalen før de kan ta stilling til saken. Advokat Nilsen opplyser til NVE den 26.3.2019 at det nye styret i reinbeitedistriktet er forelagt avtalen. NVE har den 8.4.2019 fått muntlig bekreftet med leder i distriktet at de ikke har noen ytterligere kommentarer til søknaden,

NVEs vurdering

NVE har vurdert saken på bakgrunn av de opplysninger som foreligger i Bakgrunn for vedtak av 23.5.2012, klageoversendelse av 21.12.2012 og klagevedtak fra Olje- og energidepartementet av 19.11.2013, godkjent MTA-plan i vedtak av 7.9.2018, søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse av 20.11.2018 og søknad om nødvendig bianlegg av 19.12.2018, og innkomne merknader.

Ekspropriasjon

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter oreigningslova § 2 annet ledd, der følgende fremgår: «*Vedtak eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast utan at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn til skade.*» Dette innebærer at samtlige skader eller ulemper de omsøkte anlegg medfører skal avveies mot nytten som oppnås med ekspropriasjon.

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse med tanke på forsyningssikkerhet og muligheter for ny, fornybar elektrisitetsproduksjon må vektas mot hensynet til berørte grunneiere og rettighetshavere, samt eventuelle andre ulemper tiltaket vil føre med seg. Vi viser i denne sammenheng til konsesjonsvedtaket i saken, bakgrunn for vedtak datert 23.5.2012, der NVE vurderte at de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier/rettighetshaver som er berørt i denne konkrete saken. NVE konstaterer at tiltakshaver har forsøkt å komme frem til en minnelig ordning med berørte grunneiere, men at dette ikke har ført frem.

NVE har, etter en samlet vurdering, funnet at de samfunnsmessige fordeler som vinnes ved anleggene utvilsomt må antas å være overveiende i forhold til de skader og ulemper som tiltaket fører med seg for eiendommen Elvestrand i Hasvik kommune, gnr./bnr. 7/7. Det vises i denne sammenheng til konsesjonsvedtaket i saken av 23.5.2012, klageoversendelse av 21.12.2012 og klagevedtak fra Olje- og energidepartementet av 19.11.2013, godkjent MTA-plan i vedtak av 7.9.2018, søknad om ekspropriasjon av 20.11.2018, søknad om nødvendig bianlegg av 19.12.2018, innkomne merknader til søknaden, og bakgrunn for konsesjonsvedtaket av i dag.

NVE vil på denne bakgrunn gi Dønnesfjord Vindpark AS ekspropriasjonstillatelse for å kreve avstått grunn og nødvendige rettigheter for bygging og drift av nødvendig bianlegg ved eiendommen Elvestrand i Hasvik kommune, gnr./bnr. 7/7, for Dønnesfjord vindkraftverk.

Det er en forutsetning at det ved etablering av anlegget tas tilbørlig hensyn til grunneiers interesser.

NVE forutsetter at Dønnesfjord Vindpark AS forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere. Dersom dette ikke er mulig, skal rettighetshaver kompenseres gjennom skjønn.

NVE konstaterer at advokat Nilsen gjør oppmerksom på at det forekommer ekstremvinder i planområdet, noe som bidrar til at det tilgjengelige tidsrommet for gjennomføring av en installasjon er kortere, sammenlignet med andre områder i Norge. Videre vises det til at konsesjonær skal ta hensyn til kalvingsperioden for rein under anleggsfasen, og at dette også bidrar til at installasjonsperioden reduseres. NVE konstaterer at konsesjonær har behov for snarlig oppstart av installasjonsarbeidene, herunder tilgang til kaianlegget, med påfølgende oppgraderingsarbeider, og at dette er en forutsetning for å nå fastsatt krav om idriftsettelse innen 1.1.2020.

Forhåndstiltredelse

Forhåndstiltredelse innebærer at søker kan igangsette anleggsarbeidene før rettskraftig skjønn foreligger. Ved meddelelse av ekspropriasjonstillatelse, vil en eventuell søknad om forhåndstiltredelse normalt ferdigbehandles først når ekspropriasjonstillatelsen er endelig og etter at skjønn er begjært. I tilfeller hvor det vil innebære urimelige forsinkelser å vente til skjønn er begjært, kan det gis samtykke til forhåndstiltredelse før skjønn er begjært, jf. oreigningslova § 25 første ledd annet punktum. Da skal det settes en frist for å begjære skjønn som ikke overskrider tre måneder.

Advokat Beldo mener at vilkårene for forhåndstiltredelse ikke er tilstede, fordi det ikke er begjært skjønn, og fordi det ikke foreligger urimelig tidhefte å vente til skjønnskrevet er fremsatt, jf. oreigningslova § 25 første ledd.

Etter NVEs vurdering foreligger det ikke særlige grunner i denne saken til å gi tillatelse til forhåndstiltredelse før skjønn er begjært.

Annet

Advokat Beldo skriver at konsesjonærs opprinnelige planer for Dønnesfjord vindkraftverk var større enn det som er skissert for NVE, og at den totale belastningen på eiendommen vil bli større på sikt. Advokat Nilsen tilbakeviser denne påstanden, og viser til at Dønnesfjord vindkraftverk er gitt anleggskonsesjon til en utbygging med en installert effekt på 14,1 MW, og at det ikke foreligger noen søknad om ytterligere utvidelse.

NVE konstaterer at eksisterende konsesjon om Dønnesfjord vindkraftverk er gitt med en installert effekt på 14,1 MW, og viser til at det må søkes om konsesjon for eventuelle utvidelser av anlegget, jf. energiloven § 3-1.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Planlagt kaianlegg med berørte hjemmelshavere av gnr./bnr. 7/7 i Hasvik kommune berørt eiendom», datert 18.06.2018.

Liste over berørte hjemmelshavere for eiendom gnr./bnr. 7 /7.

Vedtak av i dag om konsesjon til nødvendig bianlegg for Dønnesfjord vindkraftverk.

Kopi til:

Advokatfirma Hegg & Co v/Anne Beldo
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA v/Eivind Aarnes Nilsen
Arild Mienna
Asbjørn Nyborg Mienna
Finnmark fylkeskommune
Finnmarkseiendommen (FeFo)
FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK
Hasvik kommune
Kystverket
Leif-Jørgen Mienna
Multiconsult AS v/Kjetil Mork

Roy Håvard Mienna

Samediggi/Sametinget Avdeling for kulturminner, areal og miljø

Svein Magne Mienna

Sverre Mienna

Sørøy / Sallan reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19, Vest-Finnmark

Sørøy / Sallan reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19, Vest-Finnmark

Sørøy / Sallan reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19, Vest-Finnmark v/Nils Mikkelsen Sara

Tromsø Museum - Universitetsmuseet v/Stephen Wickler

VINDKRAFT NORD AS v/Geir Skoglund